

در سومین جلسه قرارگاه جهاد تبیین جمعیت اعتلا مطرح شد؛

جهاد تبیین علیه جنایات بین‌المللی و نقض حقوق بشر رژیم صهیونیستی و آمریکا در جنگ ۱۲ روزه

سومین جلسه قرارگاه جهاد تبیین جمعیت اعتلا با موضوع بررسی جنایات رژیم صهیونیستی و آمریکا در جنگ ۱۲ روزه از منظر حقوق بشر برگزار شد.

به گزارش خبر پایگاه اطلاع رسانی اعتلای نهادهای مردمی، سومین جلسه قرارگاه جهاد تبیین جمعیت اعتلا روز یکشنبه ۲۹ تیرماه ۱۴۰۴ با محوریت بررسی جنایات رژیم صهیونیستی و آمریکا در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه از منظر حقوق بشر برگزار شد. در این نشست که با حضور جمعی از اساتید دانشگاه و کارشناسان حوزه حقوق بشر برگزار شد، ابعاد مختلف نقض حقوق بشر توسط رژیم صهیونیستی و حمایت‌های آشکار ایالات متحده از این جنایات مورد واکاوی قرار گرفت. سخنرانان این جلسه با اشاره به ضرورت تبیین واقعیت‌های میدانی و رسانه‌ای جنگ ۱۲ روزه، بر اهمیت مقابله با روایت‌سازی‌های نادرست و اطلاع‌رسانی مؤثر در عرصه بین‌المللی تأکید کردند.

الهیان: پیگیری حقوقی جنایات آمریکا و رژیم صهیونیستی در مجامع بین‌المللی خواست مقام معظم رهبری است

زهره الهیان، دبیرکل جمعیت اعتلای نهادهای مردمی انقلاب اسلامی، اظهار داشت: جلسه قرارگاه جهاد تبیین این هفته با موضوع بررسی جنایات آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ملت ایران برگزار می‌شود.

هدف از این جلسه، پیگیری حقوقی و قضایی جنایاتی است که در جنگ ۱۲ روزه علیه ملت ایران رقم خورده و تلاش می‌شود این پیگیری‌ها از طریق مجامع بین‌المللی و نهادهای حقوق بشری صورت گیرد. وی افزود: مقام معظم رهبری نیز در دیدار با مسئولان قوه قضاییه بر این موضوع تأکید داشتند و یادآور شدند که در این حوزه کم‌کاری شده است.

دشمنان با اتخاذ «آرایش جنگی حقوقی» سعی دارند جمهوری اسلامی ایران را ناقض حقوق بشر معرفی کنند، در حالی که واقعیت‌های موجود خلاف این ادعاها را نشان می‌دهد و این جنگ ۱۲ روزه ثابت کرد جنایات اصلی توسط رژیم صهیونیستی و آمریکا علیه ملت ایران رخ داده است.

دبیرکل جمعیت اعتلا تأکید کرد: نمونه‌های متعدد جنایات علیه زنان و کودکان بی‌گناه در این جنگ وجود دارد، از جمله شهادت مادر بارداری همراه با جنینش و مادر دیگری که کنار کودک شیرخوارش در حملات ناجوانمردانه به شهادت رسیدند. این‌ها مصادیق روشن جنایت علیه بشریت است که سابقه آن در رژیم صهیونیستی کاملاً مشهود است و در غزه نیز بارها تکرار شده است.

الهیان گفت: مستندسازی این جنایات و تشکیل پرونده‌های شکایت علیه آمریکا و رژیم صهیونیستی در مجامع بین‌المللی ضروری است تا مظلومیت ملت ایران در این جنگ به جهانیان اثبات شود. به همین منظور، کارگروه بین‌الملل جمعیت اعتلا آمادگی دارد خانواده‌های شهدا را با همکاری وکلای بین‌المللی برای طرح شکایت‌ها راهنمایی کند. وی ادامه داد: در این جلسه اساتید حقوق بین‌الملل و وکلای متخصص گرد هم خواهند آمد تا راهکارهای حقوقی و قضایی مناسب برای محکوم کردن آمریکا و رژیم صهیونیستی را بررسی و تدوین کنند.

دبیرکل جمعیت اعتلا همچنین به اهمیت پیگیری حملات به مراکز هسته‌ای ایران اشاره کرد و گفت: این حملات که به مراکز تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صورت گرفته، می‌توانست فاجعه‌ای ملی و منطقه‌ای به دنبال داشته باشد، اما متأسفانه در برابر این جنایات سکوت جهانی حاکم است.

وی در پایان تأکید کرد: این فرصت به‌ویژه در آستانه پیاده‌روی بزرگ اربعین می‌تواند به صدای واحدی از جانب مسلمانان و آزادگان جهان برای محکومیت این جنایات تبدیل شود و نهادهای مردمی و بین‌المللی با مشورت اساتید حقوق بین‌الملل آموزش ببینند چگونه شکایت‌های خود را در مجامع بین‌المللی مطرح کنند.

الهیان گفت: ما این جلسه را به گونه‌ای پیش خواهیم برد که راهکارهای عملی و مطالبه‌گرانه از دولت، وزارت خارجه، قوه قضاییه، ستاد حقوق بشر و مجلس شورای اسلامی حاصل شود و همه نهادها در انجام رسالت خود نقش مؤثری ایفا کنند.

جعفرپور: جمعیت اعتلا برای دفاع حقوقی ملت ایران فعال است

جعفرپور مسئول کمیته سیاسی جمعیت اعتلا گفت: سومین سالی است که جمعیت اعتلا با حضور اساتید دانشگاهی، نخبگان و شخصیت‌ها سیاسی و اجتماعی شکل گرفته است. این جمعیت دارای کمیته‌های متفاوت تخصصی است که در عرصه‌های کشور فعالیت می‌کند. وی افزود: این قرارگاه جهاد تبیین است.

به علت اهمیت موضوع جنگ ۱۲ روزه این جلسه شکل گرفت. این جلسه به جهت رفع دغدغه مقام معظم رهبری در این حوزه تشکیل شده است. مردم

در این ۱۲ روزه همدلی داشتند و توانستند از بحران‌ها عبور کنند. لازم است کسانی که فضایی برای تبیین در اختیار دارند از ظرفیت استفاده کنند.

مسئول کمیته سیاسی جمعیت اعتلا گفت: باید در این جلسات بررسی کنیم که چگونه در سطح بین‌الملل بحث‌های حقوقی و تبیینی را برای احقاق حقوق ملت ایران انجام دهیم. آیه ۹۶ سوره بقره به خصوصیات قوم یهود پرداخته است. این قوم قومی هستند که به حیات دنیوی حرص می‌ورزند. عمده اقتصاد دنیا در دست آن‌ها است چون حریص هستند. خصوصیت بعدی آن‌ها در آیه ۷۴ این سوره آمده است مبنی بر این‌که آن‌ها به شدت سنگ‌دل هستند. آیه ۹۳ سوره بقره نیز به لجابت این قوم اشاره دارد.

ابراهیمی: ثبت و مستندسازی جنایات جنگ ۱۲ روزه، گام نخست حقوقی است

نصرالله ابراهیمی، عضو هیئت‌علمی دانشکده حقوق دانشگاه تهران، گفت: در گذشته توجه چندانی به استفاده از ظرفیت مراجع حقوقی بین‌المللی برای احقاق حق نداشتیم، اما امروز با توجه به شرایط جنگی و دیپلماتیکی که کشور با آن روبروست، لازم است اقدامات حقوقی به‌صورت جدی و ساختارمند دنبال شود.

وی افزود: این اقدامات باید با انتخاب دقیق مسیرهای حقوقی در سطوح داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی آغاز شود. نخستین گام مهم در این مسیر، «ثبت و مستندسازی دقیق وقایع» است؛ یعنی جمع‌آوری و سامان‌دهی شواهد، مدارک، اسناد میدانی، نظرات کارشناسی، تصاویر، فیلم‌ها و سایر ادله‌ای که وقوع جنایات و مسئولیت حقوقی عاملان را نشان دهد.

عضو هیئت‌علمی دانشگاه تهران عنوان کرد: مستندسازی صرفاً مقدمه است؛ پس از آن باید میان وقایع میدانی و احکام حقوقی، رابطه علت و معلولی (سبب و مسبب) اثبات شود. به عبارت دیگر، باید نشان دهیم که چگونه یک اقدام مشخص منجر به یک نتیجه شده و این نتیجه در چارچوب حقوق بین‌الملل، نقض حقوق محسوب می‌شود.

پس از آن است که می‌توان خواهان مجازات یا مطالبه خسارت شد. وی تأکید کرد: برای موفقیت در اقدامات حقوقی، شناخت فرآیندهای شکلی و تشریفاتی در هر مرجع حقوقی الزامی است. ما نمی‌توانیم وارد فرآیند شکایت در دادگاه‌هایی مثل دیوان بین‌المللی دادگستری، دیوان کیفری بین‌المللی یا سایر نهادهای حقوق بشری شویم، بدون آن‌که از مراحل رسمی پذیرش پرونده، صلاحیت رسیدگی آن نهاد و الزامات حقوقی مطلع باشیم. در بسیاری موارد، به دلیل نادیده گرفتن همین اصول شکلی و صلاحیتی، پرونده‌ها رد می‌شوند یا اصلاً بررسی نمی‌گردند.

ابراهیمی ادامه داد: علاوه بر موارد حقوقی، استفاده از رسانه‌ها، مطبوعات، فضای مجازی و ابزارهای اطلاع‌رسانی برای جلب حمایت افکار عمومی و جامعه بین‌المللی بسیار حیاتی است. هیچ پرونده حقوقی در فضای جمهوری اسلامی ایران و در حوزه بین‌الملل به نتیجه نمی‌رسد، مگر اینکه بتوانیم با اقناع رسانه‌ای، افکار عمومی را همراه کنیم و چهره حقیقی مظلومیت ملت ایران را به جهانیان نشان دهیم.

وی در پایان گفت: پیگیری حقوقی، بدون تبیین رسانه‌ای و فرهنگی، به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. اینجاست که فرمایش رهبر معظم انقلاب درباره جهاد تبیین معنا پیدا می‌کند. تبیین درست، مستند و اقناع‌کننده، هموارکننده مسیر پیگیری حقوقی مؤثر در سطح جهانی است.

نژندی‌منش: برای احقاق حقوق، مستندسازی و پیگیری ملی ضروری است

هیبت‌الله نژندی‌منش، عضو هیئت‌علمی دانشگاه علامه، گفت: ما نباید انتظاراتمان را فراتر از واقعیت ببینیم و باید واقع‌بینانه به موضوع نگاه کنیم. هنوز نتوانسته‌ایم مجلس را برای تصویب قوانین بین‌المللی مرتبط با حقوق بین‌الملل قانع کنیم و در واقع در بسیاری از موارد، شورای حکام نیز موضع مشخص و قاطعی ندارد. وی افزود: متأسفانه در عرصه حقوق بین‌الملل و مقابله با اقدامات دشمن، هنوز نتوانسته‌ایم افکار عمومی جهان را به نفع خودمان جذب کنیم و این موضوع جای تأمل دارد.

دولت‌ها نیز گاهی رسمیت کافی برای دفاع از حقوق خود ندارند و ما باید یاد بگیریم چگونه از ظرفیت‌های موجود به درستی استفاده کنیم، نه اینکه صرفاً واکنش‌های هیجانی و احساسی داشته باشیم. عضو هیئت‌علمی دانشگاه علامه بیان کرد: یکی از اقدامات ضروری و علمی، مستندسازی دقیق است.

باید هم‌اکنون مدارک و مستندات لازم را جمع‌آوری کنیم تا در صورت طرح دعاوی در دادگاه‌های بین‌المللی یا حتی ارائه به دبیرکل سازمان ملل، مدارک ما استانداردهای لازم را داشته باشند و قابل قبول باشند. بدون مستندات معتبر و مستدل، امکان پیگیری حقوقی و اثبات ادعاها وجود ندارد. نژندی‌منش ادامه داد: تجاوزات تمام‌عیار علیه ما صورت گرفته است و دشمن با استفاده از ابزارهای مختلف، حتی فضای مجازی را علیه ما بسیج کرده است.

بنابراین یکی از مطالبات مهم، الزام به پیگرد قانونی مقامات سیاسی و نظامی رژیم اسرائیل تحت عنوان «جنایت جنگی» است. اما متأسفانه قوانین مشخص و کامل در این زمینه وجود ندارد و باید روی جرم‌انگاری و الزام به تعهدات متقابل کار شود.

وی تصریح کرد: نباید فقط به دادگاه‌های بین‌المللی دل ببندیم، بلکه باید در دادگاه‌های ملی خود نیز پیگیری کنیم. کشور ما به عنوان صاحب پرونده و با ظرفیت‌هایی مانند ستاد حقوق بشر، می‌تواند در پیشبرد این اهداف نقش مؤثری داشته باشد. همچنین دانشگاهیان و نهادهای تخصصی می‌توانند با صرف هزینه و همکاری با پژوهشگران داخلی و خارجی، ادبیات حقوقی لازم را تولید و تقویت کنند تا روند پیگیری حقوقی بهتر و مؤثرتر دنبال شود.

فرهمندزاد: راهکارهای عملی برای پیگیری جنایات رژیم صهیونیستی لازم است

فرهمندزاد گفت: «باید بپذیریم که راهکارهای حقوقی علیه جنایات رژیم صهیونیستی متعدد اما بعضی ایدئالیستی‌اند و در عمل با چالش‌هایی مانند مسائل صلاحیتی و اثبات وقایع مواجهیم. برخی راهکارها درازمدت و نیازمند تعاملات دیپلماتیک گسترده است؛ مانند تشکیل دادگاه‌های منطقه‌ای اسلامی که تاکنون به دلیل عدم همسویی کشورها به نتیجه نرسیده است.

همچنین، استفاده از صلاحیت جهانی دادگاه‌های داخلی کشورها برای پیگیری جنایات بین‌المللی، روشی عملی‌تر و در دسترس‌تر است. وی افزود: شورای حقوق بشر سازمان ملل نیز ظرفیت‌هایی دارد، از جمله گروه کاری تخصصی که می‌تواند درباره استفاده مزدوران در جنگ ۱۲ روزه تحقیق کند و ایران باید مستندات لازم را فراهم و ارائه کند تا این تحقیق صورت گیرد.

این مکانیزم‌ها فرصتی برای پیگیری جنایات علیه زیرساخت‌ها و تأسیسات غیرنظامی ما فراهم می‌کنند. این استاد دانشگاه عنوان کرد: از سوی دیگر، نهادهای تخصصی مانند دادگاه کیفری بین‌المللی یا یونسکو می‌توانند در مواردی مانند ترور دانشمندان نقش داشته باشند، اما مشکلات عملی پیگیری در این مسیر زیاد است. فرهمندزاد گفت: مستندسازی دقیق و به موقع این جنایات به چند زبان و حفظ آن‌ها برای تاریخ، اهمیت بسیار بالایی دارد.

رژیم صهیونیستی اجازه فعالیت آزاد رسانه‌ها در مناطق مسکونی را می‌دهد اما از تیم‌های رسانه‌ای در تأسیسات نظامی ما جلوگیری می‌کند، بنابراین ما باید صدای مردم غیرنظامی و مستندسازی حرفه‌ای را جدی بگیریم.»

مرادی: باید با جلسات مؤثر، رژیم صهیونیستی را در محکمه‌های بین‌المللی پاسخگو کنیم

مرادی استاد حقوق دانشگاه تهران در ابتدا گفت: قساوت‌های طولانی رژیم اشغالگر طی ۲ سال گذشته و اجماع جهانی علیه آن، بیداری بسیاری از ملت‌ها را به دنبال داشته است.

فرهنگ شیعه در مصر و دیگر کشورهای اسلامی گسترش یافته و بسیاری از افراد با تفکرات الحادی اکنون به جبهه حقیقت پیوسته‌اند. وی با اشاره به تجربیات دوران دانشجویی خود در انگلستان گفت: زمانی که در دانشگاه گلاسکو بودم، یکی از مسئولین دانشگاه با نگرشی منفی درباره جمهوری اسلامی ایران صحبت می‌کرد.

اکنون پس از ۳۰ تا ۳۵ سال، شاهد تحولاتی هستیم که نشان می‌دهد جهان به سمت بیداری و آگاهی پیش می‌رود. این استاد دانشگاه تأکید کرد: ما در جزیره‌های پراکنده کار می‌کنیم اما باید یک شبکه منسجم و فعال از دوستداران انقلاب اسلامی و فلسطین در جهان تشکیل دهیم.

بسیاری از مخالفان رژیم اشغالگر این کار را انجام داده‌اند؛ ما نیز باید با جلسات و سازوکارهای مؤثر، رژیم را در محکمه‌های بین‌المللی پاسخگو کنیم. مرادی به ناکارآمدی برخی محاکم بین‌المللی اشاره کرد و گفت: حتی رأی دیوان عالی کیفری بین‌المللی قابل اجرا نیست و کشور مجارستان از عضویت در این نهادها خارج می‌شوند تا نتانیاهو محاکمه نشود. بنابراین، تنها امید ما به بیداری اسلامی و فعال شدن فضلا و دانشمندان جهان است.

وی افزود: نمونه‌هایی مانند جنایت حمله به بیمارستان‌ها و مساجد وجود دارند که باید با تلاش‌های مستمر آنها را محکوم کنیم. ما باید با نوشتن مقالات، اطلاع‌رسانی و تشکیل شبکه‌های فکری، جهان را آگاه کنیم و اقدامات حقوقی و فرهنگی مؤثری انجام دهیم.

مظلوم رهنی: صدای مظلومیت ایران باید جهانی و جدی شنیده شود

علیرضا مظلوم رهنی گفت: اسرائیل به زندان حمله کرد و زندانی‌های محصور را مورد تهاجم قرار داد. بعضی از شهدا خانواده‌های زندانی‌ها بودند که برای ملاقات با آن‌ها رفته بودند. برخی از آن‌ها برای آزادی زندانیانشان رفته بودند که اسرائیل آن‌ها را به شهادت رساند. باید صدای مظلومیت ملت ایران را به گوش جهانیان فرستاد. وی افزود: اگر این اقدامات انجام شود، حمایت از جبهه مظلوم مقاومت قوی‌تر خواهد شد، اما برخی موانع و پتانسیل‌های متراکم، اجازه پیشبرد اقدامات لازم را نمی‌دهد.

وی تأکید کرد: دانشگاه آزاد در این زمینه فعال است اما در جلسات قانونی وزارت امور خارجه نقش مرکزی ندارد و اگر مطالبه جدی نشود، موضوع به دست فراموشی سپرده می‌شود.

وی بیان کرد: در میان حقوقدانان، اتحادیه جهانی وکلا که تحت رهبری کارلو ماستون است، آمادگی همکاری وجود دارد. در بازدیدهای اخیر ایشان از ایران، وکلا به طور مستمر حضور داشتند و این همکاری‌ها ادامه دارد. مظلوم رهنی اشاره کرد که برخی فوت‌های مشکوک، سؤالاتی را در این زمینه ایجاد کرده است.

این استاد دانشگاه افزود: برخی اعضای شورا از کشورهای آفریقایی و آسیایی هستند که در سال‌های گذشته به ایران رای اعتماد داده‌اند و می‌توان با همکاری وزارت امور خارجه و سفیران این کشورها، حمایت‌های بیشتری کسب کرد. همچنین با توجه به فضای موجود در سطح جهانی، همکاری‌های بیشتری با کشورهای دوست دنبال خواهد شد و آماده خدمت‌رسانی به دوستان و همکاران است.

دهنوی: رژیم صهیونیستی نباید حاشیه امن در نظام بین‌الملل داشته‌باشد

دهنوی استاد حقوق بین‌الملل در توضیح نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در نظام بین‌الملل و پیگیری حقوقی نقض حقوق بین‌الملل توسط رژیم صهیونیستی، گفت: امروز نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در نظام بین‌الملل بسیار پررنگ است و در برخی حوزه‌ها حتی از دولت‌ها نیز فراتر می‌رود. اما وقتی به مسئله نقض حقوق بین‌الملل توسط رژیم صهیونیستی نگاه می‌کنیم، اگر حتی افراد عادی الفبای حقوق بین‌الملل را بدانند، به وضوح می‌توانند موارد متعددی از نقض حقوق بین‌الملل را توسط این رژیم تشخیص دهند. البته نباید فراموش کنیم که رژیم صهیونیستی حامیان قدرتمندی دارد که اجازه نمی‌دهند این نقض‌ها به راحتی رسیدگی شود.

وی افزود: رژیم صهیونیستی هرگز نباید حاشیه امن داشته باشد و نباید به رسمیت شناخته شود. این رژیم یک جنایتکار بین‌المللی است و باید تحت پیگیری حقوقی و قضایی قرار گیرد، فارغ از هر عنوان یا موجودیت حقوقی که برای خود قائل است. این موضوع، یک مسئله بنیادین و غیرقابل انکار است.

این استاد دانشگاه خاطرنشان کرد: در کشور ما نیز، این مسئله مورد توجه قرار گرفته است. برای مثال، در سال ۱۳۹۹ قانونگذاری‌هایی انجام شده که دستگاه‌های دولتی را موظف می‌کند پیگیری جنایات رژیم صهیونیستی را به صورت جدی انجام دهند. با این حال، در عمل، مشکلات و موانعی وجود دارد که مانع از اجرای کامل این وظایف می‌شود. اما باید توجه داشت که انتظار نداشته باشیم نظام بین‌الملل ناقص و محدود بتواند عدالت کامل را برقرار کند. مرجع بین‌المللی که اعدام یا مجازات قطعی صادر کند وجود ندارد و این واقعیتی است که باید پذیرفت.

دهنوی گفت: با این وجود، این نباید دلیلی برای عدم پیگیری حقوقی باشد. ما نباید از ظرفیت‌های قانونی داخلی خودمان غافل شویم. متأسفانه تاکنون در چهار دهه پس از انقلاب اسلامی، حتی یک دادگاه داخلی به طور جدی برای محاکمه رژیم صهیونیستی تشکیل نشده است، در حالی که ظرفیت‌های قانونی لازم در کشور وجود دارد.

وی ادامه داد: موضوع دیگر، تشکیل دادگاه‌های مشترک با کشورهای دیگر است. در گذشته می‌توانستیم از ظرفیت‌های کشورهای منطقه مثل سوریه برای تشکیل چنین دادگاه‌هایی استفاده کنیم، اما به دلایل مختلف این فرصت از دست رفته است. به هر حال، اقدامات رژیم صهیونیستی علیه ما محدود به جنگ ۱۲ روزه اخیر نیست؛ ترور دانشمندان هسته‌ای و مستشاران نظامی ما در خاک ایران و کشورهای دیگر، هدف قرار دادن اماکن نظامی و کنسولگری‌ها، نمونه‌هایی از این تجاوزات است که متأسفانه در مقابل آنها واکنش حقوقی و قضایی کافی صورت نگرفته است.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: جامعه حقوقی ما باید به طور جدی وارد عمل شود و دادگاه‌هایی با صلاحیت جهانی برای پیگیری این جنایات تشکیل دهد. حتی اگر به نتیجه کامل و مطلوب نرسیم، حداقل مستندسازی دقیق و قانونی این جنایات می‌تواند زمینه‌ساز پیگیری‌های بعدی باشد. مستندسازی باید بر اساس قواعد حقوق بین‌الملل و قواعد داخلی کشور انجام شود تا واقعی و قابل استناد باشد.

دهنوی گفت: در نهایت، پیگیری از طریق محاکم بین‌المللی مثل دیوان کیفری بین‌المللی نیز ملاحظات و پیچیدگی‌های خاص خود را دارد، اما نباید از آن غفلت کنیم و باید با توجه به شرایط و امکانات موجود، گام‌های جدی و مستمر در این مسیر برداریم.